

Ministarstvo financija

Reforma poreznog sustava

dr.sc. Zdravko Marić

Ministar financija

Zagreb, listopad 2016.

Trenutne karakteristike poreznog sustava

- ◆ **Visoko porezno opterećenje u odnosu na zemlje u okruženju**
- ◆ **Prevelik broj olakšica, oslobođenja, izuzeća** (prema izvješćima EK, MMF-a, dubinska analiza poreznih rashoda)
 - upitan efekt takvih olakšica
- ◆ **Porezna nestabilnost**
 - česte izmjene poreznih propisa
 - 44 izmjene i dopune u poreznom sustavu u razdoblju 2012.-2015.
 - nejasne i nedosljedne zakonske odredbe
 - nedovoljno poznavanje poreznog sustava
- ◆ **Visoka administrativna opterećenost Porezne uprave**
 - neadekvatan servis poduzetnicima i građanima
 - neujednačeno i nedorečeno postupanje poreznih vlasti
- ◆ **RH se nalazi među europskim zemljama u kojima je dojam porezne nesigurnosti među poduzetnicima najviši što ima za posljedice:**
 - zapreke razvoju poduzetništva
 - izostanak i odbijanje domaćih i stranih investicija

Ciljevi reforme poreznog sustava:

- ◆ **Smanjenje ukupnog poreznog opterećenja**
- ◆ **Poticanje konkurentnosti gospodarstva**
- ◆ **Izgradnja socijalno pravednijeg poreznog sustava**
- ◆ **Stabilan, održiv i jednostavan porezni sustav što podrazumijeva**
 - širenje porezne osnovice
 - suzbijanje sive ekonomije
 - ukidanje nekonkurentnih poreznih rashoda (izuzeća, olakšica i oslobođenja koji moraju imati točno određenu svrhu, biti pravilno i ciljano odabrani, utemeljeni na realnim potrebama te usklađeni s ekonomskim i socijalnim ciljevima)
- ◆ **Pojednostavljenje i pojeftinjenje porezne administracije**
 - smanjenje troškova vođenja evidencija te ukidanje pojedinih obrazaca
- ◆ **Pružanje veće pravne sigurnosti poreznim obveznicima**
 - transparentniji i stabilniji porezni propisi
 - proširenje područja za koje je moguće zatražiti obvezujuće mišljenje – sporazumi o transfernim cijenama
 - promjena uloge Porezne uprave – partnerski servis građana i poduzetnika

Porez na dobit

Porez na dobit (1)

◆ Trenutno stanje:

- jedinstvena stopa poreza na dobit 20% - nekonkurentna u odnosu na okruženje (Mađarska 19%, Slovenija 17%, Srbija 15%, BIH 10%)
- reinvestirana dobit – najznačajnija olakšica u sustavu poreza na dobit
 - *upitne ustavnosti* - pogodnost za pojedine obveznike – reinvestiranu dobit ne mogu koristiti obrtnici i ustanove, izrijeком zakona ni financijska društva
 - *pogodnost za manji broj obveznika* – radi propisanog načina korištenja olakšicu koristilo u prosjeku manje od 2% obveznika koji su umanjili obvezu poreza na dobit do 20%
 - *brojne nejasnoće u primjeni* - za priznavanje u 2015. dodatno uvjetovana ulaganjem u dugotrajnu imovinu te zadržavanjem broja zaposlenih
- neekonomično i skupo praćenje određenih troškova koji se priznaju samo u određenom postotku (troškovi automobila i reprezentacije)
- kompliciran sustav za neprofitne organizacije u obavljanju gospodarske djelatnosti – radi dijela gospodarske djelatnosti obveza vođenja knjigovodstva kao i kod ostalih poduzetnika

Porez na dobit (2)

◆ Predložene promjene:

— snižavanje stope 20% na 12%

- za poljoprivrednike, obrtnike i male poduzetnike s godišnjim prihodima manjim od 3 milijuna kuna

— snižavanje stope 20% na 18%

- za ostale porezne obveznike

— ukidanje olakšica za reinvestiranu dobit i slobodne zone, uz zadržavanje olakšica za potpomognuta područja (PP1 i Vukovar), obrazovanje i izobrazbu, istraživačko-razvojne projekte i olakšica prema zakonu o poticanju ulaganja

— potpuna fleksibilnost u izboru načina poslovanja:

- ili poslovanje u sustavu obrta ili oporezivanje obrta kroz porez na dobit
- ili plaćanje obveze poreza na dobit prema novčanom tijeku ili plaćanje poreza na dobit na utvrđenu poreznu dobit

— potpuna fleksibilnost u izboru načina oporezivanja gospodarske djelatnosti neprofitnog sektora do praga za ulazak u sustav PDV-a

- vođenje knjigovodstva ili plaćanje paušalnog poreza

Porez na dobit (3)

◆ Predložene promjene:

- povećanje priznavanja porezno priznatih rashoda troškova reprezentacije s 30% na 50%
- priznavanje vrijednosnog usklađenja te poreznog rashoda za nenaplaćena potraživanja
- sporazumi s PU oko transfernih cijena – cijena koje se zaračunavaju između povezanih društava unutar grupacija - reguliranje troškova u redistribuciji grupe

◆ Učinak izmjena u sustavu poreza na dobit:

- administrativno i financijsko rasterećenje poduzetnika
- jačanje konkurentnosti u odnosu na okruženje
- jačanje pravne sigurnosti
- stvaranje temelja za povećanje ulaganja

Porez na dohodak

Porez na dohodak (1)

◆ Trenutno stanje:

- visoko porezno opterećenje rada
 - u prihodima od poreza na dohodak – najznačajnije oporezivanje plaća
- niska razina dohotka na kojoj počinje oporezivanje stopom od 40% (13.200 kuna)
 - negativan utjecaj na konkurentnost visokoobrazovanih kadrova
- složene odredbe o obvezatnom i dobrovoljnom podnošenju godišnje porezne prijave

◆ Predložene promjene:

- smanjivanje stopa poreza na dohodak od 25% i 40% na 24% i 36%
- ujednačavanje i podizanje osnovnog osobnog odbitka na 3.800 kuna za sve obveznike
- uvođenje jedinstvenog poreznog razreda od 0 – 17.500 kuna za primjenu porezne stope od 24%
- podizanje osobnog odbitka za djecu i druge uzdržavane članove
- dodatno umanjivanje porezne obveze za 50% za umirovljenike, osobe na PP1 i u Gradu Vukovaru (samo za mirovine i dohodak od nesamostalnog rada)
- ujednačavanje svih prava i neoporezivih izdataka u odnosu prema neto minimalnoj plaći
- zadržavanje stope poreza na dohodak od 12% samo kod konačnog oporezivanja dohotka od imovine i kapitala te osiguranja
- uvođenje sintetičkog oporezivanja dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugog dohotka

Porez na dohodak (2)

	Trenutno stanje	Novi prijedlog
Osnovni osobni odbitak		
- opći	2.600	3.800
- za umirovljenike	3.800	3.800
- na PP1	3.500	3.800
- na PP2	3.000	3.800
Porezni raspored		
1. razred: dio osnovice	0 – 2.200	0 – 17.500
1. razred: stopa	12%	24%
2. razred: dio osnovice	2.200 – 13.200	>17.500
2. razred: stopa	25%	36%
3. razred: dio osnovice	> 13.200	
3. razred: stopa	40%	

za umirovljenike
za PP1 i Vukovar

umanjenje porezne obveze za 50% za mirovine
umanjenje porezne obveze za 50% za dohodak od nesamostalnog rada

Osobni odbitak za djecu i uzdržavane članove

	faktori		opći		PP1		PP2	
	Trenutno stanje	Novi prijedlog	Trenutno stanje	Novi prijedlog	Trenutno stanje	Novi prijedlog	Trenutno stanje	Novi prijedlog
osnovica:			2.600	2.500	3.500	2.500	3.000	2.500
odrasla osoba	0,5	0,7	1.300	1.750	1.750	1.750	1.500	1.750
1. dijete	0,5	0,7	1.300	1.750	1.750	1.750	1.500	1.750
2. dijete	0,7	1,0	1.820	2.500	2.450	2.500	2.100	2.500
3. dijete	1,0	1,4	2.600	3.500	3.500	3.500	3.000	3.500
itd.								

Porez na dohodak (3)

◆ Učinak izmjena u sustavu poreza na dohodak:

- rasterećenje plaća kroz podizanje osnovnog osobnog odbitka, odbitka za djecu i uzdržavane članove, širenje razreda i snižavanje najviše stope
- smanjena prosječna stopa kod oporezivanja rada s današnjih 7,6% na **6,3%**
- dodatnih 560 tisuća osoba bez obveze plaćanja poreza iz plaće i mirovine – ukupno **1,5 milijuna osoba neće plaćati porez na dohodak** (od 2,75 milijuna poreznih obveznika)
- predvidljivost porezne obveze – konačno oporezivanje imovine, kapitala i osiguranja

Što to znači?

◆ Osoba s jednim djetetom:

- do sada se do iznosa **3.840 kuna** neto plaće nije plaćao porez na dohodak
- od sada se do iznosa **5.520 kuna** neto plaće neće plaćati porez na dohodak (što odgovara iznosu **prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj**)

◆ Osoba s dvoje djece:

- do sada se do iznosa **5.680 kuna** neto plaće nije plaćao porez na dohodak
- od sada se do iznosa **8.000 kuna** neto plaće neće plaćati porez na dohodak

Doprinosi

Doprinosi

◆ Trenutno stanje:

- neusklađenost između visine osnovice za plaćanje doprinosa i minimalne plaće kod osoba koje plaćaju doprinos ovisno o svom statusu (poljoprivrednici, svećenici, nerezidenti....)
- brojne iznimke od obveze plaćanja doprinosa kod ostvarivanja određenih prihoda (autorsko pravo, za isporučeno umjetničko djelo i prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak isplaćen umirovljeniku)
- visoko opterećenje prihoda po osnovi drugog dohotka: na 100 novčanih jedinica ostvarenih neto primitaka plaća se 100 novčanih jedinica javnih davanja, uključujući doprinose

◆ Predložene promjene:

- smanjivanje razlike između minimalne plaće i najniže osnovice - povećanje koeficijenta s 0,35 na 0,38
- ukidanje iznimaka od obveze plaćanja doprinosa
- smanjenje obveze doprinosa za sve povremene i druge djelatnosti kako bi se stimuliralo i olakšalo poslovanje:
 - za mirovinsko osiguranje temeljem generacijske solidarnosti s 20% na 10%
 - za zdravstveno osiguranje s 15% na 7,5%

Porez na dodanu vrijednost

Porez na dodanu vrijednost (1)

◆ Trenutno stanje:

- opća stopa od 25% - druga najveća u EU 28
- snižene stope od 5% i 13% na određene proizvode i usluge
 - veliko odstupanje između opće i sniženih stopa
 - selektivna primjena sniženih stopa - nejasni kriterij za određivanje dobara i usluga koje ulaze u primjenu snižene stope

Građani:

- **u sadašnjem sustavu na 100 kuna izdataka za osobnu potrošnju nerezidenti plaćaju 15,45 kuna, a građani RH od 15,70 do 16,58 kuna PDV-a (ovisno o dohodovnom razredu)**

Poduzetnici:

- visoki troškovi administracije kod malih poreznih obveznika u odnosu na postavljeni prag za ulazak u sustav PDV
- nemogućnost primjene obračunske kategorije PDV kod uvoza – veliki financijski teret za poduzetnike
- bez mogućnosti korištenja prava na pretporez kod automobila za osobni prijevoz – nepriznavanje stvarnih troškova poslovanja

Porez na dodanu vrijednost (2)

◆ Cilj reforme:

- smanjiti regresivnost PDV-a kroz redefiniranje sniženih stopa na dobra i usluge koje u najvećem dijelu koriste svi građani RH
- prebaciti dio poreznog opterećenja s rezidenata na nerezidente

◆ Najznačajnije predložene promjene od 1. siječnja 2017.:

- **snižavanje stope PDV-a na pojedine proizvode i usluge s 25% na 13%**
 - inputi u poljoprivrednoj proizvodnji (sjeme, sadnice, gnojivo i pesticidi)
 - isporuka električne energije
 - dječje sjedalice za automobile
 - odvoz smeća
 - isporuka ljesova i urni
- **snižena stopa 13% prelazi u stopu 25%**
 - usluge u ugostiteljstvu i šećer
- **snižena stopa 5% prelazi u stopu 13%**
 - kino ulaznice

Porez na dodanu vrijednost (3)

- ◆ **Najznačajnije predložene promjene nakon dobivanja suglasnosti svih zemalja članica EU (stand still klauzule):**
 - povećanje praga za ulazak u sustav PDV-a na iznos od 300.000 kuna
 - pojednostavljenje administracije za male porezne obveznike
 - omogućavanje odbitka pretporeza za poduzetnike za troškove nabave automobila za osobni prijevoz i povezanih ostalih zavisnih troškova u iznosu od 50%
- ◆ **Najznačajnije predložene promjene od 1. siječnja 2018.:**
 - pojednostavljenje sustava s dvije stope - opća stopa 24%, snižena stopa 12%
 - primjena obračunske kategorije PDV-a kod uvoza strojeva i opreme
 - poboljšanje likvidnosti kod poreznih obveznika
- ◆ **Učinak predloženih promjena u stopama PDV-a – u novom sustavu na 100 kuna izdataka za osobnu potrošnju, građani RH će plaćati od 14,88 do 15,85 kuna PDV-a, dok će nerezidenti plaćati 16,25 kuna**

Porez na promet nekretnina

Porez na promet nekretnina

◆ Trenutno stanje:

- porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 5%
- osobe koje stječu prvu nekretninu (rabljenu) radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja, mogu biti oslobođene plaćanja tog poreza
- kupci koji rješavaju vlastito stambeno pitanje kupnjom nekretnine oporezive PDV-om, ne mogu biti oslobođeni - neravnopravni položaj

◆ Ciljevi predloženih promjena:

- oživljavanje tržišta nekretnina
- pojednostavljenje postupka oporezivanja i smanjivanje poreznog tereta

◆ Predložene promjene:

- smanjenje stope poreza na promet nekretnina s 5% na 4%
- ukidanje oslobođenja od plaćanja poreza na promet nekretnina zbog izjednačavanja poreznog tretmana građana, bez obzira na vrstu nekretnine u prometu
- ukupan prihod s ove osnove bit će prihod jedinca lokalne samouprave
- pojednostavljenje procedure – utvrđivanje porezne obveze bez potrebe prijave od strane građana

Trošarine

Zakon o trošarinama

◆ Administrativna pojednostavljenja:

- ukida se obveza podnošenja godišnjeg obrasca za obračun trošarine za male proizvođače jakog alkoholnog pića (cca 41.000 obveznika)
- olakšavanje otpreme vina malih vinara u druge države članice (olakšavanje izvoza za 2.000 malih vinara)
- ukidanje popisa zaliha cigareta ako je iznos razlike trošarine manji od 75 kn
- ukidanje obveze označavanja alkohola i alkoholnih pića posebnom (evidencijskom) markicom

◆ Uvođenje male destilerije (2.500 litara rakije godišnje) - snižena stopa trošarine od 50% od standardne stope (utjecaj na zapošljavanje, konkurentnost i održivost OPG-ova, zadruga, općenito poljoprivrednika)

◆ Oporezivanje:

- grijanih duhanskih proizvoda (proizvodi namijenjeni udisanju pare, bez procesa izgaranja)
- tekućine namijenjene konzumiranju u elektroničkoj cigareti (0 kn / 1 mililitar)

◆ Usklađivanje visina trošarine na cigarete (2 povećanja radi usklađivanja sa EU minimumom do 31.12.2017.)

◆ Izmjena Zakona o posebnom porezu na motorna vozila

Lokalni porezi

Lokalni porezi (1)

- ◆ **Zakon o porezima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obuhvatio bi:**
 - Županijske poreze
 1. porez na cestovna motorna vozila – plaćaju vlasnici vozila prilikom registracije
 2. porez na plovila – plaćaju vlasnici plovila prema vlasništvu na dan 01.01.
 3. porez na nasljedstva i darove - usklađuje se s promjenama u porezu na promet nekretnina
 4. porez na automate za zabavne igre
 - Gradske ili općinske poreze
 1. prirez
 2. porez na potrošnju
 3. porez na kuće za odmor - ostaje samo za 2017., ukida se 2018.
 - 4. porez na tvrtku – ukida se od 1.1.2017.**
 5. porez na korištenje javnih površina
 6. jednostavni porez na nekretnine

Lokalni porezi (2)

- ◆ **Jednostavni porez na nekretnine kao supstitut sadašnje komunalne naknade**
 - Sadašnja komunalna naknada (ukida se 31.12.2017.)
 - prihod JLP(R)S koji se koristi samo za svrhe propisane zakonom;
 - izračun visine komunalne naknade:
 - $KN = \text{vrijednost boda} \times \text{površina} \times \text{koef. zone} \times \text{koef. uporabe}$
 - Jednostavni porez na nekretnine (od 1.1.2018.)
 - uvođenjem poreza ukida se komunalna naknada;
 - izračun visine poreza
 - $PNN = \text{Komunalna naknada ili (vrijednost boda} \times \text{površina} \times \text{koef. zone} \times \text{koef. uporabe)} \times \text{koef. dobi} \times \text{koef. stanja}$
- ◆ **Iznos komunalne naknade danas = iznosu poreza na nekretnine sutra, uz uvjet prosječne starosti i prosječne kvalitete (vrijednost koeficijenta iznosi 1)**
- ◆ **Tijekom 2017. stvaranje preduvjeta, a od 1. siječnja 2018. puna primjena Zakona**

KOMUNALNA NAKNADA DANAS POREZ NA NEKRETNINE SUTRA

stan u Opatiji u 1. zoni, površine 100 m²

Visina poreza
je pravednija i
bliža stvarnoj
vrijednosti
nekretnine

	DANAS	SUTRA (bez sadržaja)	SUTRA (s dodatnim sadržajem)
g. izgradnje 1940 =	1.044 kn	835,20 kn	1.002,24 kn
1961 =	1.044 kn	939,60 kn	1.127,52 kn
1985 =	1.044 kn	1.044,00 kn	1.252,80 kn
2004 =	1.044 kn	1.148,60 kn	1.378,08 kn
2008 =	1.044 kn	1.252,80 kn	1.503,36 kn

Reforma poreznih postupaka

◆ Opći porezni zakon

- jasniji opći porezni propisi
- jačanje instituta upozorenja umjesto prekršaja
- za povezana društva – sklapanje Sporazuma o transfernim cijenama
- sustavno rješavanje problema zastare – izdvajanje dijela administrativne suradnje u zasebni zakon

◆ Proširenje obuhvata fiskalizacije putem uređaja

- radi nadzora ostvarivanja prihoda - propisivanje obveze fiskalizacije putem uređaja i za porezne obveznike koji plaćaju paušalni porez

◆ Zakon o Poreznoj upravi i Zakon o Carinskoj službi

- PU i CU kao jedinstvene upravne organizacije u sastavu MFIN-a
- osiguranje jedinstvenog postupanja PU i CU na području cijele RH
- funkcionalna i teritorijalna reorganizacija PU i CU
- podizanje stručne razine ljudskih potencijala PU i CU u cilju ispunjenja buduće naglašene savjetodavne uloge PU i CU (PU i CU – partneri poduzetnicima/poreznim obveznicima)
- kontinuirana edukacija službenika PU i CU
- informatičko-tehnološko jačanje PU i CU s naglaskom na pružanje e-usluga poreznim obveznicima

Zakonske izmjene

1. Zakon o porezu na dobit – izmjene i dopune
2. Zakon o porezu na dohodak – novi
3. Zakon o doprinosima - izmjene i dopune
4. Zakon o porezu na dodanu vrijednost – izmjene i dopune
5. Zakon o porezu na promet nekretnina – novi
6. Zakon o lokalnim porezima – novi
7. Zakon o trošarinama – izmjene i dopune
8. Zakon o posebnom porezu na cestovna motorna vozila - izmjene
9. Opći porezni zakon – novi
10. Zakon o administrativnoj suradnji s Europskom unijom – novi
11. Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom – izmjena
12. Zakon o Poreznoj upravi – novi
13. Zakon o Carinskoj službi – izmjene
14. Zakon o poreznom savjetništvu – izmjene
15. Zakon o upravnim pristojbama – novi

